

**ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЯНАЛТ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ГАЗРЫН
2025 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТЭД ХИЙСЭН
ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН**

2025.12.19

Улаанбаатар хот

НЭГ. ЗОРИЛГО

Энэхүү хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зорилго нь Дотоод хяналт, аудитын газрын 2025 оны эхний хагас жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт, үйл ажиллагааны гүйцэтгэлийн үр дүнг хянах, үнэлэх, дүгнэлт зөвлөмж гаргах, дэмжлэг үзүүлэх, сайжруулах, үр дүн, үр нөлөөг нэмэгдүүлэхэд оршино.

ХОЁР. ҮНДЭСЛЭЛ, АРГА ЗҮЙ

Засгийн газрын 2025 оны 01 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 43 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар батлагдсан "Байгууллагын үйл ажиллагаа, үр дүнг үнэлж дүгнэх журам"-ыг баримтлав.

Засгийн газрын Хяналт хэрэгжүүлэх газрын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхдээ журмын 2.4 дэх хэсэгт зааснаар зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийг зохих хувиар илэрхийлэн үнэлсэн.

**ГУРАВ. ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЯНАЛТ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ГАЗРЫН
2025 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ҮНЭЛГЭЭ**

Тус газар 2025 оны гүйцэтгэлийн тайланд стратегийн 5 зорилгын хүрээнд 5 зорилт, 160 арга хэмжээг тусгасан байна. Гүйцэтгэлийн тайлангийн үнэлгээ 91.1 хувьтай байна. /Дэлгэрэнгүйг хавсаргав/.

160 арга хэмжээнээс 123 (76.87 хувь) нь бүрэн хангалттай, 25 (15.15 хувь) нь хангалттай, 11 (6.87 хувь) нь хангалтгүй, 1 (0.8 хувь) арга хэмжээ нь хийгдээгүй байна.

Хийгдээгүй нэг арга хэмжээ нь Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн биелэлтийг үнэлэх аргачлал боловсруулах ажил байна. Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрт хяналт шинжилгээ хийх чиг үүрэг Засгийн газрын тухай хуульд 2025 оны 06 дугаар сарын 25-ний өдөр орсон нэмэлт өөрчлөлтөөр ЗГХЭГ-ын чиг үүрэгт шилжсэн бөгөөд, Засгийн газрын 2025 оны 43 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан "Байгууллагын үйл ажиллагаа, үр дүнг үнэлж, дүгнэх журам"-ын 3 дугаар бүлэгт заасан "Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ хийх хэсгийг тусгайлан журмаар зохицуулахаар журмын төсөл боловсруулах ажлын хэсэг байгуулагдаж, журамд өөрчлөлт орсон тул аргачлал боловсруулах эрх зүйн үндэслэлгүй болсон.

Хангалтгүй хийгдсэн арга хэмжээнүүдийн тайлбар:

1. Хяналт шалгалтын үр дүнд үндэслэн хууль тогтоомж, бодлого шийдвэр, дүрэм, журам, стандартыг шинэчлэх, нэмэлт өөрчлөлт оруулах талаар холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд 10 санал, зөвлөмж хүргүүлэх: Засгийн газрын 2012 оны "хилийн заагийг тогтоох тухай" 194 дүгээр тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар батлагдсан "ойн сан бүхий газрын хилийн зааг"-ийг шинэчлэн батлуулах асуудлыг судлуулахаар АҮЭБЯ, БОУАӨЯ-дад албан бичгээр санал хүргүүлсэн. УИХ-ын 2010 оны 32 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан "Төрөөс төмөр замын тээврийн талаар баримтлах бодлого"-ын эхний үе шатанд хэрэгжих төсөл арга хэмжээг эрчимжүүлэх, үр ашиг, үр нөлөөнд тулгуурлаж хэрэгжүүлэх хугацааг оновчтой тодорхойлоход алба хаагчдаас санал авч нэгтгэн хүргүүлсэн. **Үнэлгээ 30 хувь.**

2. Олон улсын үнэлгээний цогц систем (DME)-ийг хөгжүүлэх бэлтгэл хангах ажлын төлөвлөгөөг батлуулж, хэрэгжүүлэх. "олон улсын үнэлгээний цогц систем (DME)"-ийн танилцуулга, түүний хавсралтаар уг системийг нэвтрүүлэх бэлтгэл хангах үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг засгийн газрын 2025 оны 1 дүгээр сарын 14-ний өдрийн хуралдаанд танилцуулж, тус хуралдааны 3 дугаар тэмдэглэлээр Монгол улсын тэргүүн шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайд Л.Гантөмөр, Монгол Улсын сайд, Хяналт, үнэлгээний Үндэсний хорооны дарга Э.Одбаяр, Сангийн сайд Б.Жавхлан нарт даалгасан байна. Үүний дагуу Монгол улсын Тэргүүн шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайд, Монгол улсын сайд, Хяналт, үнэлгээний Үндэсний хорооны дарга, Сангийн сайдын хамтарсан 2025 оны 4 дүгээр сарын 18-ний өдрийн А/49, А/18, 77 дугаар "төлөвлөгөө, Ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүн батлах тухай" тушаал батлуулсан. Тус төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд туссан нийт 37 арга хэмжээ 44 хувьтай хэрэгжсэн. **Үнэлгээ 44 хувь.**

3. Монгол Улсын хөгжлийн бодлогод үнэлгээ хийх: ХБНГУ-ын Хөгжлийн үнэлгээний байгууллага (Deval)-тай хамтран "Монгол Улсын Их Хурлын 2022 оны Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг хангах талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" 36 дугаар тогтоолын хүрээнд хэрэгжүүлсэн бодлогод үнэлгээ хийх" ажлыг эхлүүлээд байна. Энэхүү ажлын хүрээнд ХБНГУ-ын Хөгжлийн үнэлгээний байгууллага (Deval) хамтран ажлын даалгаврыг батлуулж, үнэлгээний багт ажиллах багийн ахлагч болон үнэлгээчнийг тендерээр шалгаруулсан. Мөн ажлын даалгаврын дагуу 2026 онд хийх ажлын нарийвчилсан ажлын төлөвлөгөөний төслийг боловсруулж байна. **Үнэлгээ 30 хувь.**

4. Төрийн байгууллагад эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх сургагч багш бэлтгэх: Төрийн байгууллагуудад эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх сургагч багш бэлтгэх ажлын хүрээнд 10 модуль сэдвээр сургалтын хөтөлбөр боловсруулан, хичээлийн агуулгад албан хаагчдаас санал авч, сургалтын материалыг бэлэн болгосон. Байгууллагын албан хаагчдын эрсдэлийн удирдлагын талаарх мэдлэг, ойлголт дээшлүүлэх зорилгоор Эрсдэлийн удирдлагын хэлтсийн албан хаагчид болон байгууллагын газар, хэлтсийн төлөөллүүдээс бүрдсэн 25 албан хаагчийг 2025 оны 01 дүгээр сарын 21-ний өдөр сургалтад хамруулсан. Мөн сургагч багш бэлтгэх ажлын хүрээнд 2025 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдөр эрсдэлийн удирдлагын хэлтсийн албан хаагчдын сургалт, хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан. **Үнэлгээ 50 хувь.**

5. Явцын үнэлгээ хийх жишиг аргачлал, боловсруулах:

1. Аргачлал боловсруулахад шаардлагатай нэмэлт материал судалсан. Коста-Рика Улс, JICA-ийн үнэлгээний аргачлалын талаар холбогдох материал судалж, явцын үнэлгээ хийх аргачлалын эхний төслийг боловсруулаад байна.

II.НҮБ-ын Хөгжлийн хөтөлбөрийн бие даасан үнэлгээний газартай хамтран боловсруулсан. НҮБХХ-ийн үнэлгээний заавар, Япон улсын JICA байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн санхүүгийн стандарт үзүүлэлтийн лавлагаа, Америкийн Үнэлгээний холбоо зэрэг олон улсын байгууллагын үнэлгээний баримт бичгүүдтэй танилцаж, холбогдох арга зүйг судалсан. Эдгээрт тулгуурлан явцын үнэлгээ хийх жишиг аргачлалын төслийг боловсруулж, Үр дүнгийн шинжилгээний хэлтсийн хурлаар хэлэлцүүлэв. **Үнэлгээ 40 хувь.**

6.Байгууллагын хэрэгцээт тоног төхөөрөмжийн хэвийн үйл ажиллагааг хангасан байна. Шаардлагатай тоног төхөөрөмж болон системийг суурилуулах сервер, цахим орчныг бэлэн болгож туршилтаар системийг суурилуулж ажиллуулав. “Өргөдөл, гомдлын бүртгэл, ангилал, шийдвэрлэлтийг нэгдсэн байдлаар хянаж, давхардлыг тогтоон, дүн шинжилгээ хийх, шалтгаан нөхцөлийг тодруулах, хариу арга хэмжээ авах боломжийг бүрдүүлсэн нөхцөл байдалд дүгнэлт хийж, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, шаардлагатай шийдлийг боловсруулж, ажлын хэсгийн тайлангаар танилцуулсан бөгөөд ажлын явц 50 хувьтай байна. **Үнэлгээ 50 хувь.**

7.Эцсийн үнэлгээ хийх жишиг аргачлал боловсруулах: Энэ аргачлалын төслийг боловсруулахаар Солонгос улсын үнэлгээний аргачлалын талаар НҮБ үнэлгээний багийн туршлага судалж эхний төсөл боловсруулагдсан бөгөөд хэлтсийн хэмжээнд урьдчилсан хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан. **Үнэлгээ 40 хувь.**

8.Иргэн, хуулийн этгээдтэй байгуулсан гэрээг бүртгэж, гэрээний үүргийн биелэлтэд хяналт тавих, гэрээг дүгнэх: Тайлант хугацаанд хуулийн этгээд, иргэнтэй байгуулсан 99 гэрээг бүртгэж дугаар олгон, гэрээний үүргийн биелэлтэд хяналт тавьж, дүгнэж ажилласан. **Үнэлгээ 68 хувь.**

9.“Монгол Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилт, үр дүнд хяналт-шинжилгээ хийх аргачлал боловсруулах: “Монгол Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилт, үр дүнд хяналт шинжилгээ хийх аргачлал боловсруулах ажилд хамтарч ажиллах ажлын хүрээнд эхний шатны судалгааг хийн аргачлалын төслийг боловсруулан ажиллаж байна. Аргачлалын төслийг боловсруулахдаа дараах эх сурвалжуудыг ашиглалаа. Үүнд Монгол Улсын Тэргүүн Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2025.01.20-ны өдрийн А/08 дугаар “Аргачлал, загвар батлах тухай” тушаалын нэгдүгээр хавсралт “Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр боловсруулах аргачлал”, Үндэсний хөгжлийн газрын даргын 2020.06.18-ны өдрийн А/56 тоот тушаалын 4 дүгээр хавсралт “Төслийн санхүүгийн үр ашгийн шинжилгээ хийх аргачлал”, Paul Stricker-ийн “Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтыг татах үйл ажиллагаанд ашиглагдах гүйцэтгэлийн түлхүүр үзүүлэлтүүд (Key Performance Indicators in FDI Attraction)” **Үнэлгээ 50 хувь.**

10.Байгууллагын ажлын орчны эмх цэгц, зохион байгуулалтыг сайжруулах “5S хөтөлбөр”-ийг эхлүүлэх: Төрийн байгууллагад холбогдох стандартыг хэрэгжүүлэх чиглэлээр “Креатив даймонд” ХХ-д хүсэлт хүргүүлж, судалгаа хийлгэсэн бөгөөд анхны үнэлгээ орчны судалгаагаар байгууллагын орчны цэвэр байдал 55%, цэвэрлэгээ тогтмол бус, зохион байгуулалт 40%, баримт бичгийн цэгц 60%, харилцаа хамтын ажиллагаа 70% байгааг тус тус 90% -т хүргэх зорилт тавин ажилласны үр дүнд байгууллагын цэвэр байдал 30%, албан хаагчдын хариуцлага 20%, сэтгэл ханамж 19% нэмэгдсэн байна. Байгууллагын санхүүгийн нөхцөл байдлаас шалтгаалан уг компанитай захиалгаар хийлгэхээр төлөвлөсөн ажлын гэрээ байгуулаагүй. Байгууллагын ажлын орчны эмх цэгц, зохион байгуулалтыг сайжруулах “5S хөтөлбөр”-ийг эхлүүлбэл албан хаагчдын сэтгэл ханамж 19%-иар

нэмэгдэх боломжтой судалгаа гарсан тул байгууллагын стратеги төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангах зорилгоор дээрх зорилтыг тавин ажилласан боловч байгууллагын санхүүгийн нөхцөл байдлаас шалтгаалан уг компанитай захиалгаар хийлгэхээр төлөвлөсөн ажлын гэрээ байгуулаагүй. **Үнэлгээ 60 хувь.**

11.Иргэн, хуулийн этгээдтэй байгуулсан гэрээг бүртгэж, гэрээний үүргийн биелэлтэд хяналт тавих, гэрээг дүгнэх: Тайлант хугацаанд хуулийн этгээд, иргэнтэй байгуулсан 99 гэрээг бүртгэж дугаар олгон, гэрээний үүргийн биелэлтэд хяналт тавьж, дүгнэж ажилласан. **Үнэлгээ 60 хувь.**

ДӨРӨВ. ЗӨВЛӨМЖ

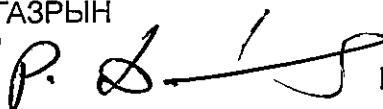
Цаашид дараах зүйлүүдийг анхаарч ажиллахыг зөвлөж байна.

1.Арга хэмжээний хэрэгжилтийг шалгуур үзүүлэлтээр зорилтот түвшинд хүрсэн үр дүн, үр нөлөөг илэрхийлэхүйц байдлаар тодорхой тайлагнаж хэвших.

2.Хэрэгжилт хангагдаагүй арга хэмжээний хэрэгжилтийг бүрэн хангаж тухайн жилийн хүрэх түвшинд хүргэх.

3.Гүйцэтгэлийн тайланг гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний дагуу гаргах, тухайн арга хэмжээнд хамаарахгүй тайлбар бичихгүй байх.

ДОТООД ХЯНАЛТ, АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР
ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

 Р.ДЭЖИД